

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради АКіМ
від 27.02.2025 р. (протокол № 7)

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора АКіМ
від 27.02.2025 р. № 43

ЗМІНИ ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Вченої ради АКіМ
від 11.07.2025 р. (протокол № 15)

УВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора АКіМ
від 11.07.2025 р. № 154

**ПОЛОЖЕННЯ
про порядок здобуття та присвоєння
професійних кваліфікацій в
Комунальному закладі вищої освіти
«Академія культури і мистецтв»
Закарпатської обласної ради**

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій в Комунальному закладі вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (далі – Положення) є нормативним документом Комунального закладу вищої освіти «Академія культури і мистецтв» Закарпатської обласної ради (далі – Академія), що регламентує питання здобуття та присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти Академії за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр».

1.2. Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15.05.2024 р. № 686, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 04.07.2024 р. за № 1013/42358;
- Порядку присвоєння та підтвердження професійних кваліфікацій кваліфікаційними центрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15.09.2021 р. № 956;
- Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 р. № 1223;
- Положення про організацію освітнього процесу в Академії;
- інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. Академія як суб'єкт освітньої діяльності може присвоювати професійні кваліфікації, якщо це передбачено освітньою програмою (ч. 9 ст. 34 Закону України «Про освіту»).

1.4. Положення регламентує присвоєння професійних кваліфікацій особам, які:

- здобувають вищу освіту в Академії за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- переводяться з іншого закладу освіти до Академії на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах Академії, за якою передбачено присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);
- поновлюються до складу здобувачів освіти Академії на освітню програму, за якою передбачено присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій).

1.5. Присвоєння професійних кваліфікацій здійснюється відповідно до:

- цього Положення;
- стандартів вищої освіти;
- професійних стандартів, затверджених відповідно до Порядку розроблення та затвердження професійних стандартів, затвердженого

постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373 (з наступними змінами), та оприлюднених відповідно до Положення про Реєстр кваліфікацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.2021 р. № 620 (з наступними змінами);

- Порядку присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2024 р. № 1223;

- принципів валідності, об'єктивності, незалежності, доброчесності, відкритості, прозорості та неупередженості.

1.6. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

- апеляція — оскарження здобувачем вищої освіти результатів процедури присвоєння професійних кваліфікацій;

- атестація — це встановлення відповідності результатів навчання (наукової або творчої роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми;

- здобувач вищої освіти — це особа, яка навчається в Академії за освітньою програмою, якою передбачено присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій);

- кваліфікація — це визнана закладом освіти чи іншим уповноваженим суб'єктом освітньої діяльності та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей);

- погодження присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) закладом вищої освіти у разі відсутності професійного стандарту — це встановлення Національним агентством кваліфікацій можливості закладу вищої освіти присвоювати професійну кваліфікацію, що визначена освітньою програмою, здобувачам вищої освіти на основі визначених критеріїв;

- принцип валідності — це принцип забезпечення відповідності оцінюваних результатів навчання вимогам, визначеним у професійному стандарті;

- професійний стандарт — це затверджені в установленому порядку вимоги до компетентностей працівників, що слугують основою для формування професійних кваліфікацій;

- професійна кваліфікація (повна професійна кваліфікація) — це визнана або присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати всі трудові функції, визначені відповідним професійним стандартом;

- процедура оцінювання результатів навчання — це процедура встановлення відповідності обсягу компетентностей здобувача вищої освіти відповідному професійному стандарту, за результатами якої може бути визнано здобуті ним результати навчання і відповідно присвоєно/підтверджено професійну кваліфікацію;

- часткова професійна кваліфікація — це визнана або

присвоєна/підтверджена суб'єктом, уповноваженим на це законодавством, та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання, що дає змогу здійснювати частину трудових функцій, визначених відповідним професійним стандартом.

2. Вимоги до освітніх програм, за якими передбачено присвоєння професійних кваліфікацій

2.1. Освітня програма (освітньо-професійна чи освітньо-творча) Академії передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), якщо це зазначено у профілі освітньої програми.

Академія самостійно розробляє та затверджує освітні програми з урахуванням встановлених законодавством вимог до відповідного рівня вищої освіти та вимог стандартів вищої освіти. Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів (за наявності). Механізм розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюється Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм в Академії.

{Пункт 2.1 даного Положення в редакції згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

2.2. Освітня програма передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) за професіями, які зазначені у чинному класифікаторі професій, за основу розроблення якого було прийнято Міжнародну стандартну класифікацію професій (ISCO 88: International Standard Classification of Occupations/ILO, Geneva), яку Міжнародна конференція статистики праці Міжнародного бюро праці рекомендувала для переведення національних даних у систему, що полегшує міжнародний обмін професійною інформацією.

{Пункт 2.2 даного Положення в редакції згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

2.3. Присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) можливе за наявності затвердженого професійного стандарту; назва професійної кваліфікації міститься у професійному стандарті.

Присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) Академією у разі відсутності професійного стандарту здійснюється за погодженням із Національним агентством кваліфікацій у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України № 1223 від 25.10.2024 р.

2.4. Освітня програма містить компетентності та результати навчання, що дають підстави для присвоєння визначеною освітньою програмою професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) (усі передбачені професійним

стандартом результати навчання та компетентності мають бути враховані в освітній програмі); у разі присвоєння часткової кваліфікації – в освітній програмі має бути зазначено, за якою саме трудовою функцією чи трудовими функціями, визначеними професійним стандартом, це відбувається, а результати навчання за освітньою програмою повинні задовольняти виконання принаймні однієї трудової функції.

2.5. Освітня програма містить освітні компоненти, які забезпечують формування компетентностей та результатів навчання, передбачених професійним стандартом, що дають підстави для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), зазначених в освітній програмі.

2.6. Освітньою програмою передбачено проходження виробничих практик, які забезпечують практичну підготовку відповідно до зазначених у професійному стандарті трудових функцій за відповідною професією в обсязі не менше 6 кредитів ЄКТС для присвоєння повної професійної кваліфікації і не менше 3 кредитів ЄКТС – для присвоєння часткової професійної кваліфікації.

2.7. Компетентності та результати навчання, необхідні для присвоєння професійних та часткових професійних кваліфікацій, можуть досягатися шляхом здобуття формальної, неформальної чи інформальної освіти.

2.8. Освітня програма, зокрема міждисциплінарна, може передбачати можливість присвоєння додаткових професійних кваліфікацій, що формуються за рахунок її вибірових освітніх компонентів.

2.9. Здобувачу вищої освіти за результатами виконання освітньої програми може бути присвоєно не більше двох професійних кваліфікацій.

{Абзац другий пункту 2.9 даного Положення виключено згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

3. Процедури здобуття та присвоєння професійної кваліфікації

3.1. Процедури здобуття і присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), як правило, включають такі етапи;

- організаційний;
- навчання здобувачів і оцінювання;
- практична підготовка;
- атестація;
- апеляція (за необхідності).

Освітні програми, які реалізуються в Академії, можуть визначати додаткові етапи, заходи й вимоги щодо здобуття і присвоєння професійних кваліфікацій здобувачам вищої освіти, що не суперечать цьому Положенню.

3.2. На першому, організаційному етапі, якщо освітня програма передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), що зазначено у її профілі, гарант і робоча група з розробки (перегляду) освітньої програми формулюють цілі освітньої програми з урахуванням вимог професійного стандарту.

3.3. Відповідність цілей освітньої програми щодо компетентностей

професійного стандарту демонструється розробниками у матриці відповідної освітньої програми. Окрім цілей освітньої програми, що передбачає присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), розробники повинні забезпечити виконання вимог відповідних професійних стандартів належним змістом підготовки, контрольними заходами, атестацією тощо.

{Пункт 3.3 даного Положення в редакції згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

3.4. Другий етап процедури здобуття та присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) передбачає проходження теоретичного навчання, відповідно до вимог освітньої програми, проведення оцінювання за окремими освітніми компонентами, завдяки чому у здобувачів вищої освіти формуються необхідні для присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) компетентності та досягаються відповідні програмні результати навчання.

{Пункт 3.4 даного Положення в редакції згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

3.5. Третій етап передбачає проходження здобувачами вищої освіти практичної підготовки в реальних умовах професійної діяльності, під час якого відбувається поглиблення та закріплення набутих під час теоретичного навчання компетентностей та результатів навчання, відповідно до цілей освітньої програми та вимог, визначених у професійному стандарті. Здобувач вищої освіти повинен пройти всі види практики з виконанням завдань, розроблених відповідно до трудових функцій професійного стандарту.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти Академії відбувається згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Академії та Положенням про проведення практики здобувачів фахової передвищої та вищої освіти.

{Пункт 3.5 даного Положення в редакції згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

3.6. Четвертий етап передбачає атестацію здобувачів вищої освіти з метою визначення повноти набутих здобувачем компетентностей та досягнутих програмних результатів навчання, а також їх відповідність вимогам освітньої програми, узгодженим з певним професійним стандартом.

Програми атестації повинні повною мірою охоплювати всі цілі освітньої програми, без досягнення яких неможливе присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій), мати обґрунтований порядок і критерії оцінювання результатів навчання, бути вчасно оприлюднені та доступні для здобувачів вищої освіти.

3.7. До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які повністю завершили засвоєння змісту освітньої програми, виконали всі вимоги індивідуального навчального плану, пройшли практичну підготовку у встановленому освітньою програмою обсязі.

3.8. Форми атестації здобувачів вищої освіти для присвоєння кваліфікацій, у тому числі й професійної (професійних), визначаються стандартом вищої освіти зі спеціальності та відповідною освітньою програмою.

3.9. Для проведення атестації здобувачів освіти створюється екзаменаційна комісія, що діє відповідно до Положення про атестацію здобувачів фахової передвищої, вищої освіти та екзаменаційну комісію Академії. До атестації здобувачів, яким пропонується присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) залучаються представники роботодавців, професійних організацій та їх об'єднань.

При ухваленні екзаменаційною комісією рішення щодо присвоєння професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій) представники роботодавців та їх об'єднань мають переважне право голосу, незалежно від кількісного складу комісії.

{Пункт 3.9 даного Положення в редакції згідно з рішенням Вченої ради від 11.07.2025 р. (протокол № 15). Введено в дію наказом ректора Академії від 11.07.2025 р. № 154}

3.10. Результати атестації є підставою для присвоєння або відмови у присвоєнні професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). За умови позитивної оцінки результатів атестації, Академія на підставі рішення екзаменаційної комісії присуджує особі, яка успішно виконала освітню програму за певним рівнем вищої освіти, відповідний ступінь вищої освіти та присвоює кваліфікацію, у тому числі й професійну (професійні) (за наявності).

Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), присвоєна (присвоєні) Академією, зазначається (зазначаються) в документі про вищу освіту.

3.11. У випадку незгоди з результатами атестації, здобувач вищої освіти має право на апеляцію у порядку встановленому Положенням про атестацію здобувачів фахової передвищої, вищої освіти та екзаменаційну комісію Академії.

3.12. Рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, у тому числі й професійної, може бути скасовано Академією у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності, зокрема фабрикації, фальсифікації тощо у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4. Порядок внесення змін до Положення

4.1. Це Положення затверджується Вченою радою Академії та вводиться в дію наказом ректора Академії.

4.2. Доповнення та зміни до цього Положення (у тому числі й виклад цього Положення в новій редакції) вносяться та затверджуються Вченою радою Академії у тому ж порядку, що й саме Положення.

4.3. Дане Положення діє в частині, що не суперечить чинним нормативно-правовим актам України та Статуту Академії. У випадку входження норм цього Положення в суперечність до положень Статуту Академії та/або нормативно-правових актів України, застосовуються положення Статуту та/або відповідних нормативно-правових актів України.